

تاریخ معاصر ایران (کیمک آموزش)

باید دوم دوره دوم دبیرستان
(تجربه رشته ها به جز رشته انسانی)

نویسنده: سید امیری

سال تحصیلی ۱۳۹۴ - ۱۳۹۳

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه : امیری-محمد، ۱۳۳۹ -

عنوان و نام پدیدآور : تاریخ معاصر ایران (کمک آموزشی) : پرسش‌ها و پاسخ‌های کتاب سال تحصیلی ۱۳۹۴ - ۱۳۹۳ پایه سوم دوره دوم دبیرستان / نویسنده محمد امیری
مشخصات نشر : اهواز : پژوهندگان راه دانش، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری : ۱۱۵ ص. : جدول
شماره ثبت کتاب : ۱۱۰۰۰۰ ریال ۷-۰۰۹-۳۴۵-۶۰۰-۹۷۸
نویسنده : فیبا
ناشر : عنوان دیگر : مجموعه سوالات کمک درسی تاریخ معاصر ایران
عنوان : مجموعه سوالات کمک درسی تاریخ معاصر ایران
موضوع : ایران -- تاریخ -- پرسش‌ها و پاسخ‌ها (متوسطه)
موضوع : ایران -- تاریخ -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (متوسطه)
موضوع : ایران -- تاریخ -- راهنمای آموزشی (متوسطه)
رده بندی کتاب : ۳۰۶ / ۱۳۹۳۲۶ / ۳ ت ۸۳۲۳ الف /
رده بندی دیو : ۲۳۸۰۷۶ / ۳۷
شماره ثبت کتاب : ۳۵۸۹۶۹۹

انتشارات پژوهندگان راه دانش

ناشر : پژوهندگان راه دانش
نام کتاب : تاریخ معاصر ایران (کمک درسی) / پایه سوم / دوره دوم / رشته‌ها به جز انسانی
نویسنده : محمد امیری
تیراژ : ۱۰۰۰ جلد
چاپ و لیتوگرافی : مینیاتور / ترنگ
قطع : وزیری
شابک : ۷-۰۰۹-۳۴۵-۶۰۰-۹۷۸
چاپ اول : ۱۳۹۳
نوبت چاپ : اول
طراحی : کانون تبلیغاتی کاکتوس
قیمت : ۱۱۰۰۰ تومان

۸۹۲۸۵۳۴۹ - ۴۷۶۲۰۷۶۱ - ۴۹۶۹ ۸۸۸ ۹۱۲۰۹۱۶
۲۳۱۹۳۰۲ - ۲۲۰۲۸۰۲ - ۵۱۱۸ ۱۱۸۰۹۱۶

تهران : خیابان ۱۶ آذر شمالی ساختمان بعثت طبقه سوم
اهواز : خیابان نادری شرقی نبش خیابان گرمی خراط

www.pajohandegan.com

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۲	درس یکم
۴	درس دوم
۸	درس سوم
۱۲	درس چهارم
۱۶	درس پنجم
۱۹	درس ششم
۲۳	درس هفتم
۲۷	درس هشتم
۳۲	درس نهم
۳۵	درس دهم

۳۹	درس یازدهم
۴۳	درس دوازدهم
۴۶	درس سیزدهم
۵۱	درس چهاردهم
۵۳	درس پانزدهم
۵۶	درس شانزدهم
۵۹	درس هجدهم
۶۱	درس هیجدهم
۶۵	درس نوزدهم
۶۹	درس بیستم
۷۲	درس بیست و یکم
۷۴	درس بیست و دوم
۷۸	درس بیست و سوم
۸۲	درس بیست و چهارم
۸۴	درس بیست و پنجم
۸۷	درس بیست و ششم
۹۲	نمونه سؤالات
۱۰۴	آزمون‌ها
۱۱۴	زندگی نامه نویسنده

پیشگفتار

درس تاریخ با همه تشبیهات و جذابیت، وقتی در قالب کتاب درسی قرار می گیرد و دانش آموز خود را موظف می بیند که بصورت تفریحی و سرگرمی بلکه به عنوان یک درس آن را بخواند و امتحان بدهد، کمی از شیرینی آن کاسته می شود و برای تعدادی از دانش آموزانی که ناچار از خواندن این کتاب هستند حتی تا مرز افسوس بیانه نیز کشانده می شود. داستان شاهان قاجار و قصه شکست های پی در پی سیاسی و نظامی خاندان پادشاهان در امور داخلی کشور و بی تفاوتی یا ناتوانی پادشاه و درباریان، خیانت دولتمردان و تنها به فکر نفع فردی و خانوادگی بودن، سرسپردگی تعدادی از شاهان به ابرقدرتهای زمان خود، شرح رنجهای مردمان مظلوم و دلسوز، و قدرشناسی شاه و درباریان و بعضی از مردم از آنها، آنچنان دانش آموز و دبیر را نظر فکری و عصبی به هم می ریزد که شیرینی کلاس تاریخ را به کام آنها تلخ می کند. کاش در کتاب تاریخ معاصر ایران، کمی هم از خدمات اجتماعی و فرهنگی در گذشته گفتگو می شد، و بجای بدگویی مطالب این آنچه در گذشته رنگ سیاست داشته، اندکی نیز از اوضاع اجتماعی، آداب و سنن، صنایع دستی و بهر رنگ ملی و... گفتگو می شد تا بار دیگر درس تاریخ برای مخاطبان جوان و نوجوان جذابیت بیشتری یابد. دانش آموز خود را در برابر موزه ای متنوع از آثار تاریخی مشاهده کند و به قضاوت بنشیند. طبعی است که اغلب می دانند تاریخ تنها سرگذشت شاهان و زورگویان و ثروتمندان نیست، بلکه مردم طبقات پایین هم همانقدر از تاریخ سهم دارند که صاحبان زر و زور. باشد که فرهیختگان و دانشمندان تاریخ و نویسندگان کتابهای درسی جوانان به این مهم توجه نموده و باب تازه ای در نگارش تاریخ بکشایند که در عین جذابیت، جذاب و پر مخاطب باشد.

محمد امیری

مقدمه

کتاب تاریخ معاصر ایران که در پایه سوم دوره دوم دبیرستان و برای رشته های درسی ریاضی، علوم تجربی و فنی - حرفه ای و کاردانش تدریس و مورد استفاده قرار می گیرد، سرگذشتی پرماجرا و جالب است که بعد از دبیران متخصص این کتاب از آن آگاهی دارند. اما با تمام تغییرات متنی و شکلی که طی دو دهه اخیر در این کتاب صورت گرفت، هنوز نتوانسته آنطور که باید و شاید نگاه دانش آموزان را به خود معطوف نماید. نگارنده به عنوان دبیر تخصصی این کتاب هرساله شاهد کم توجهی دانش آموزان نسبت به این کتاب می باشد. در واقع دانش آموزان رشته های نامبرده هیچ دلیل و انگیزه مناسبی ندارند این کتاب و یادگیری آن نمی پذیرند. با آغاز سال تحصیلی، دبیران این درس در چندین جلسه متوالی باید در مورد فایده های تاریخ و بویژه این کتاب و لزوم یادگیری و توجه به آن، به دانش آموزان بحث و گفتگو نمایند تا شاید بتوانند نظر دانش آموزان را نسبت به این کتاب عوض کنند. این تفاوت و متعددی چه از سوی دانش آموزان و چه از طرف دبیران به این کتاب گریخته است که برخی از آنها ایرادات شکلی و برخی فنی و متنی است. اما هرچه باشد دیدگاه مؤلفان و کارشناسان و ناظرین دفتر تألیف کتب درسی ملاک و معیار درستی و نادرستی مطالب است. نگارنده در جهت ساده تر کردن روش مطالعه و خواندن کتاب برای دانش آموز و همچنین آسان نمودن پاسخ سؤالی برای دبیران محترم این درس، اقدام به جمع آوری سؤالات در این مجموعه نموده و در اختیار دانش آموزان عزیز قرار می دهد. کتاب حاضر مجموعه ای است از سؤالات درس به درس و نمونه آزمایشی که در دیماه ۱۳۹۲ و خرداد ۱۳۹۳ در برخی دبیرستانها بعمل آمده است. تعدادی هم انواع سؤالی جهت آشنایی دانش آموزان و در صورت تمایل استفاده دبیران برای ایجاد تنوع در امتحان گرفتن به آن اضافه شده است. البته در این راه زحمات زیادی کشیده شده است. ملاک اصلی این نوشتار و سؤالات، کتاب درسی تغییر یافته سال تحصیلی ۱۳۹۳-۹۴ است که از طریق سایت دفتر تألیف کتابهای

درسی در اختیار نگارنده گذاشته شده است. علاوه بر این، تجربه های نوشتاری چندین ساله خود و بازبینی کتابهای سالهای گذشته نیز مورد استفاده بوده است. امید است که نگارنده توانسته باشد خدمتی هرچند ناچیز به جامعه دانش آموزی و نیز دبیران محترم و زحمتکش تاریخ کرده باشد. در پایان از همه کسانی که این کتاب را در اختیار دارند تمنا دارد که نقاط ضعف آن را گوشزد نموده تا در چاپهای بعدی مدنظر قرار گیرد.

www.ketab.ir